

BBC LEARNING ENGLISH TILI 6 Minute English Iqlim o'zgarishi hayvonlar evolyutsiyasiga qanday ta'sir qiladi? Bu Rob Hello so'zma-so'z transkript emas. Bu BBC Learning English dasturidan 6 daqiqalik ingliz tili. Men Robman.

Sem va men Semman. Rob Ilm-fan tarixidagi mashhur shaxslar haqida o'ylaganimizda, Charlz Darvinning nomi ko'pincha paydo bo'ladi.

Sem Darvin o'zining evolyutsiya nazariyasi, hayvonlarning atrof-muhitga javoban o'zgarishi va moslashishi haqidagi g'oyasi bilan mashhur. 1830-yillarda u Tinch okeanidagi noyob hayvonlar bilan mashhur bo'lgan Galapagos orollariga tashrif buyurdi.

Rob Darvin Galapagosda ispinoz deb ataladigan mayda qushlarni kuzatayotib, evolyutsiya nazariyasini shakllantira boshladi. Ammo bugungi kunda Galapagos hayvonlari texnogen iqlim o'zgarishi ta'siri tufayli butun dunyodagi hayvonlar bilan bir xil bosimga duch kelishmoqda. Sem isitiladigan dengiz suvlari va tez-tez sodir bo'ladigan ekstremal ob-havo hodisalari hayvonlarga odamlar kabi ta'sir qiladi, shuning uchun biz ushbu dasturda "hayvonlar iqlim o'zgarishi bilan kurashish uchun evolyutsiya qila oladimi?" Robb Lekin birinchi navbatda sizga savolim bor, Sem va bu Charlz Darvinning Galapagosga sayohati haqida. 1831-yilda Darvin 6 daqiqalik ingliz tilidan namunalar yig'ib, dunyo bo'ylab suzib ketdi ©British Broadcasting Corporation 2022 bbclearningenglish.com 1/5 sahifa

u tashrif buyurgan joylarning flora va faunasi, o'simlik va hayvonlari. Ammo u suzib ketgan kemandi nomi nima edi? a) HMS Beagle b) HMS Victory c) SS Buyuk Britaniya Sem Hm, ehtimol bu B. HMS Victory.

Rob Ishonchingiz komilmi? Sam No.

Rob OK. To'g'ri javobni keyinroq dasturda aytib beraman. Charlz Darvinni hayvonlarning atrof-muhitga qanday moslashishi haqida o'ylashni boshlagan Galapagos ispinozlari bo'lishi mumkin, ammo tabiatshunos sifatida Kiyoko Gotanda BBC Jahon xizmatining "Iqlim savoli" dasturiga tushuntirdi, Darvinning kichik qushlar haqidagi birinchi taassurotlari unchalik yaxshi emas edi. : Kiyoko Gotanda Darwin Galapagos orollariga borganida, u ispinozlarga unchalik qiziqmasdi ? ular qandaydir xira rangda edi va unchalik qiziq qo'shig'i yo'q edi. Biroq, u turli orollardan ispinozlardan namuna oldi va Angliyaga qaytib kelganida, tumshug'ining shakli va o'lchami, tana hajmi va shaklidagi barcha xilma-xillikni ko'rib chiqdi va ba'zi orollarda ba'zi ispinozlar qanday topilganligini esladi. lekin boshqa orollarda emas Rob. Galapagos to'tiqushlari kabi rang-barang qushlardan farqli o'laroq, Darwin kuzatgan ispinozlar xira, zerikarli va zerikarli ko'rinishga ega, rangi unchalik katta emas edi.

Sem o'rniga, Darwin ispinozlarning tumshug'idagi o'zgarishlarni payqadi - qush og'zining qattiq, uchli qismi. Ko'proq oziq-ovqat olishga yordam beradigan tumshug'i bilan tug'ilgan ispinozlar omon qolish va farzand ko'rish ehtimoli ko'proq edi. Vaqt o'tishi bilan qushlar o'zlarining muvaffaqiyatli genlarini o'tkazar ekanlar, ular atrof-muhitga moslashishga moslashdilar - biz evolyutsiya deb bilamiz.

Rob 6 Minute English ©British Broadcasting Corporation 2022 bbclearningenglish.com 2/5 sahifa

Xo'sh, agar hayvonlar o'z muhitida omon qolish uchun evolyutsiya qila olsalar, ular ham odamlarning iqlimga ta'sirini engish uchun evolyutsiya qila oladimi? Sem Xo'sh, ular qila olishlarini ko'rsatadigan ba'zi dalillar allaqachon mavjud. Braziliya Amazonkasidagi qushlar va Shotlandiyadagi Rum orolidagi qizil kiyiklar ustida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, haroratning oshishi hayvonlarning tanalari kichikroq bo'lishiga olib keldi. Kichkina bo'lganingizda sovuqni saqlash osonroq! Rob amerikalik tabiatni muhofaza qiluvchi Thor Hanson Karib dengizidagi anole kaltakesaklarni qayd qiladi va o'lchaydi. U texnogen iqlim o'zgarishi oqibatlari, bu holda bo'ronlar kaltakesaklarga qanday ta'sir qilishini ko'rmoqchi. Tor BBC Jahon xizmatining "Iqlim savoli" boshlovchilari bilan gaplashayotganda nimani bilib olganini tinglang. Jordan Dunbar Ko'rib turganingizdek, katta barmoq yostiqchalari va kuchli old oyoqlari ba'zi kaltakesaklarga qattiqroq ushlaydi.

Kate Lamble Ular qo'yib yuborishni boshlaganlarida va tanalari bayroq kabi havoda hilpiray boshlaganda, kichikroq orqa oyoqlar tortishni kamaytiradi va ularga yopishib olish va bo'rondan omon qolish imkonini beradi. Tor Xanson Shunday qilib, tirik qolganlar o'sha xususiyatlarga ega kaltakesaklar edi va ular bu xususiyatlarni avlodlariga o'tkazdilar.

Rob Torning kaltakesaklari kuchliroq old oyoqlari va kichikroq orqa oyoqlarini ishlab chiqdi, bu ularga dovullar o'tib ketganda yopishib olish, biror narsani mahkam ushlab turish imkonini berdi.

Sem Aynan shu xususiyat, genetik jihatdan aniqlangan xususiyat, kaltakesaklarga omon qolish imkonini beradi va ularning chaqaloqlariga o'tadi. Tor Karib dengizining dovullar tez-tez bo'ladigan boshqa hududlarini tekshirib ko'rdi va u yerdagi kaltakesaklarda bir xil xususiyatlarni topdi, bu evolyutsiyaning amaldagi isbotidir. Ammo biz ko'pincha evolyutsiya yuzlab, hatto minglab yillar davomida sodir bo'lganini o'ylayotgan bo'lsak, Karib dengizi kaltakesaklarida sodir bo'lgan o'zgarishlar qirq yil ichida sodir bo'lgan, bu Charlz Darvinni hayratga solardi. Bu menga sizning savolingizni eslatadi, Rob.

Rob Ha, men sizdan Darwin dunyo bo'ylab suzib yurgan kemanding nomini so'radim.

6 daqiqa Ingliz tili ©British Broadcasting Corporation 2022 bbclearningenglish.com sahifa 3/5

Darvinning kemasi HMS Beagle deb nomlangan va shunga mos ravishda hayvon nomi bilan atalgan - beagle itning bir turi. OK, keling, ushbu dasturdagi evolyutsiya, tirik mavjudotlarning atrof-muhitga moslashuvi va bu moslashuvni bolalariga etkazish haqidagi lug'atni takrorlaymiz.

Sam Flora va fauna - bu joyning o'simliklari va hayvonlarini aytishning yana bir usuli.

Rob Drab ko'rinishida zerikarli va rangsiz degan ma'noni anglatadi.

Sem Qushning tumshug'i og'zining qattiq, o'tkir qismidir.

Rob yopishib olmoq, qattiq ushlamoq degan ma'noni anglatadi.

Sem Va nihoyat, belgi genetik jihatdan aniqlangan xususiyatdir. Yana bir bor olti daqiqamiz tugadi! Yana qiziqarli mavzular va foydali so'z boyligi uchun 6 daqiqa ingliz tilidan tez orada bizga qo'shiling. Hozircha xayr! Rob Bye! 6 daqiqa ingliz tili ©British Broadcasting Corporation 2022 bbclearningenglish.com 4/5 sahifa

SO'Z TO'G'RISI Evolyutsiya tirik mavjudotlarning o'z muhitiga moslashishi va o'zgarishi va bu moslashuvlarni o'z farzandlariga o'simlik va hayvonot dunyosiga etkazishi, zerikarli, zerikarli va rangsiz ko'rinishdagi o'simliklar (o'simliklar) va hayvonlar (fauna) gaga qattiq, qush og'zining uchli qismi sizning genlaringiz tomonidan belgilanadigan xususiyatga juda qattiq yopishib oladi. 6 Minute English ©British Broadcasting Corporation 2022 [bbclearningenglish.com](https://www.bbclearningenglish.com) sahifasi